

ODPOČÚVANIE

1. rozsudok zo dňa 15.01.2015 č. 68955/11 – Dragojević vs. Chorvátsko

Ad a) Hlavná veta = nedostatočne jasné ustanovenie zákona o rozsahu a spôsobe výkonu odposluchu znamenajú nedostatočné záruky proti zneužitiu = porušenie čl. 8 Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade trikrát predĺžené povolenie k odposluchu vždy odôvodnené totožne s odkazom na zákonný dôvod na povolenie odposluchu bez detailnejšej analýzy prípadu

ESLP KONŠTATOVAL:

- odposluch je síce zásah do práv chránených čl. 8 Dohovoru, ale hlavnou otázkou je, či vnútroštátne právo poskytuje dostatočné záruky proti možnému zneužitiu (*Malone vs. Spojené kráľovstvo zo dňa 02.08.1984*), *Kopp vs. Švajčiarsko zo dňa 25.03.1998*), a zároveň dôležitou zárukou toho, že odposluchy nebudú povolené náhodne a bez uváženia je to, že orgán overuje či sú v danom prípade dôvody pre podozrenie osoby a či by vyšetrovanie nemohlo byť uskutočnené iným spôsobom (*Klass a ostatní vs. Nemecko zo dňa 06.09.1978*)

- odôvodnenie má obsahovať podrobnosti a konkrétne skutočnosti, ktoré vedú k záveru, že sťažovateľ pravdepodobne spáchal trestný čin a vyšetrovanie nie je možné urobiť iným, menej do práv zasahujúcim spôsobom

- spätné odôvodnenie neposkytuje adekvátne a dostatočné záruky proti zneužitiu a naopak otvára dvere svojvôli

Ad b) Hlavná veta = totožnosť sudcu pri rozhodovaní o väzbe a o trestnom obvinení neznamená porušenie zásady nestrannosti súdu podľa čl. 6 Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade sudca požiadal o svoje vylúčenie z rozhodovania o trestnom obvinení pretože sa domnieval, že z dôvodu jeho účasti na rozhodovaní o väzbe môže vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti. Najvyšší súd žiadosť sudcu zamietol a sudca nakoniec vo veci sťažovateľa rozhodoval.

ESLP KONŠTATOVAL:

- pri hodnotení nestrannosti sudcu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru sú dôležité dva hľadiská: subjektívne, ktoré spočíva v osobnom presvedčení sudcu vzhľadom k danej kauze a objektívne, ktorým je existencia zistiteľných skutočností, ktoré by naznačovali pochybnosti o nestrannosti (*Padovani vs. Taliansko zo dňa 26.02.1993*). ESLP sa väčšinou sústreďí na objektívne hľadisko, hoci medzi objektívnou a subjektívnou nestrannosťou neexistuje nepriepustná hranica (*Kyprianou vs. Cyprus zo dňa 15.12.2005*)

- sudca pri rozhodovaní o väzbe hodnotí dostupné informácie, aby zistil, či existujú dôvody pre podozrenie obžalovaného a pri rozhodovaní o vine hodnotí, či nazhromaždené dôkazy sú dostatočné na to, aby bol obžalovaný uznaný vinným, t. z. že podozrenie a formálne konštatovanie viny nesmú byť považované za totožné (*Jasiński vs. Poľsko zo dňa 20.12.2005*)

Ad c) Hlavná veta = použitie záznamu z odposluchu ako dôkaz v trestnom konaní proti sťažovateľovi neznamená porušenie čl. 6 Dohovoru, aj napriek tomu, že odposluchy neboli uskutočnené v súlade s čl. 8 Dohovoru (vid' Ad a) – v súlade neboli pretože neboli riadne zdôvodnené a preverené, či sú potrebné a opodstatnené)

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade nezákonne získané odposluchy ako dôkaz v trestnom konaní vzhľadom na konštatovanie v Ad a)

ESLP KONŠTATOVAL:

- čl. 6 Dohovoru nestanovuje pravidlá pre prijateľnosť dôkaz, a preto táto oblasť podlieha vnútroštátnej úprave (*Schenk vs. Švajčiarsko zo dňa 12.07.1988*)

- úlohou ESLP nie je rozhodnúť aký dôkazný prostriedok má byť prípustný, ale či trestné konanie ako celok bolo spravodlivé, či bolo rešpektované právo obhajoby, či mal sťažovateľ možnosť spochybníť autenticitu odposluchu a brániť sa proti jeho použitiu, ďalej sa posudzujú okolnosti, za ktorých bol dôkaz získaný

- ESLP už v minulosti mnohokrát dospel k záveru, že hoci odposluchy nebolo prevedené v súlade so zákonom v zmysle čl. 8 Dohovoru, pripustenie takto získaného dôkazu nebolo porušením práva na spravodlivý proces (*Khan vs. Spojené kráľovstvo zo dňa 12.05.2000, P.G. a J.H. vs. Spojené kráľovstvo zo dňa 25.09.2001, Bykov vs. Rusko zo dňa 10.03.2009*)

- v tejto veci sťažovateľ nespochybnil vierohodnosť odposluchu, mal možnosť spochybníť autenticitu a brániť sa pred súdom prvého stupňa, pred odvolacím súdom aj pred ústavným súdom, čomu sa príslušné súdy aj náležite venovali, a napokon odposluch bol len jedným z mnohých dôkazom, na základe ktorých bol odsúdený

2. rozsudok zo dňa 27.10.2015 č. 62498/11 – R. E. vs. Spojené kráľovstvo

Ad a) HLAVNÁ VETA = priestorové odposluchy konzultácie obhajcu s klientom neposkytuje dostatočné záruky proti svojvôli, čím dochádza k porušeniu práva na rešpektovanie súkromného života v zmysle čl. 8 Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade odposluch obhajcu s klientom v priestoroch policajnej stanice a na základe neho obvinenie obhajcu z nabádania na vraždu a marenia výkonu spravodlivosti

ESLP KONŠTATOVAL:

- vnútroštátna úprava musí byť dostatočne jasná, aby si prípadne dotknuté osoby mohli urobiť predstavu o tom, za akých okolností a podmienok sa orgány verejnej moci môžu uchýliť k priestorovým odposluchom (*Malone vs. Spojené kráľovstvo zo dňa 02.08.1984*), napr. vymedziť okruh osôb, ktoré môžu byť sledované a okruh trestných činov, obmedziť dobu trvania odposluchov, stanoviť pravidlá používania a zničenia nahrávok (*Valenzuela Contreras vs. Španielsko zo dňa 30.07.1998, Weber a Saravia vs. Nemecko zo dňa 29.06.2006*)

- čl. 8 Dohovoru poskytuje výmene informácii medzi obhajcom a klientom zvýšenú ochranu, pretože právny zástupca by nemohol svojho klienta riadne hájiť, ak by neboli schopní zaručiť dôveryhodnosť ich komunikácie (*Michaud vs. Francúzsko zo dňa 06.12.2012*)

Ad b) HLAVNÁ VETA = odposluchy konzultácie zadržaných osôb označených za zraniteľné s tzv. vhodnými dospelými osoba sú v súlade s čl. 8 Dohovoru, pretože obsahujú dostatočné záruky proti zneužitiu (povoľuje ich úradná osoba, podlieha pravidelnému prieskumu dôvodov jeho trvania, časové obmedzenie, žiadosť o povolenie musí byť odôvodnená, v prípade použitia ako dôkazu pred súdom dohliada súd na prípustnosť dôkazu, existencia zvláštneho vyšetrovacieho tribunálu, ktorý preveruje námietky a môže nariadiť zničenie nahrávok)

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade duševne chorá osoba označená za tzv. zraniteľnú osobu musí byť vypočutá v prítomnosti tzv. vhodnej dospelaj osoby, pričom sťažovateľov obhajca žiadal záruku od policajných orgánov, že ich schôdzky nebudú nahrávané. Policajný orgán nepotvrdil ani nevyvrátil, že nahrávky boli alebo môžu byť uskutočnené.

ESLP KONŠTATOVAL:

- na rozdiel od odposluchov konzultácii s obhajcom môžu byť odposluchy s vhodnou dospelou osobou použité ako dôkaz v trestnom konaní, avšak vnútroštátny súd dohliada na prípustnosť takeého dôkazu a jednotlivci sa môžu obrátiť na zvláštny vyšetrovací tribunál, ktorý vec preverí, môže priznať kompenzáciu, zrušiť povolenie odposluchu a tiež nahrávku zničiť

3. rozsudok zo dňa 04.04.2017 č. 2742/12 – Matanović vs. Chorvátsko

HLAVNÁ VETA = došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ bol podpredsedom Chorvátskeho privatizačného fondu, ktorý sľúbil ruskému podnikateľovi pomoc s investíciami za úplatok, a následne bol najmä na základe uskutočnených odposluchov odsúdený

ESLP KONŠTATOVAL:

- zásah do práva sťažovateľa na slobodu súkromného a rodinného života v podobe sledovania nespĺňal podmienku zákonnosti, pretože s odkazom na svoju predchádzajúcu judikatúru proti Chorvátsku, príkazy vyšetrojúceho sudcu povolujúce použitie sledovacích prostriedkov neboli dostatočne odôvodnené, a iba konštatovali, že bola naplnená zákonom stanovená podmienka, že vyšetrovanie nemožno viesť inými prostriedky, bez toho aby bolo odôvodnené, prečo v tomto konkrétnom prípade použitie iných, menej invazívnych prostriedkov nie je dostatočné

- ESLP naopak nezistil opodstatnenosť námietky sťažovateľa, že jeho odsúdenie bolo v rozpore s právom na spravodlivý proces, výsledkom neprípustnej provokácie zo strany orgánom činných v trestnom konaní, pretože dospel k záveru, že vyšetrovanie prebiehalo pasívnym spôsobom a sťažovateľ nebol nabádaný k trestnej činnosti

- čl. 6 ods. 1 Dohovoru bol v jeho prípade porušený z dôvodu nedostatočného zoznámenia obhajoby so záznamami z utajovaného sledovania osôb v priebehu vyšetrovania, ktoré sa v danom prípade delia do 3 kategórii:

1. záznamy, ktoré boli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi – ESLP uviedol, že je na úvahe vnútroštátnych súdov, či umožnia obhajobe prístup k samotným nahrávkam, alebo len k prepisom, pričom porušením práva na spravodlivý proces by bola situácia, ak by sa obhajoba nemohla dostať ani k nahrávkam ani k prepisom. Navyše sťažovateľ nijako nespochybňoval samotnú autenticitu nahrávok.
2. záznamy, ktoré neboli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi, ale boli súčasťou spisu a obhajobe k nim nebol umožnený prístup – umožnenie prístupu k týmto záznamom by bol relevantný len v takej miere, v akej by sa tieto záznamy mohli týkať obvineného, mať vplyv na uložený trest, alebo by sa týkali prípustnosti, spoľahlivosti a úplnosti dôkazov, pričom obvinený musí uviesť dôvody pre ktoré mu má byť prístup k takýmto záznamom umožnený
3. záznamy, ktoré boli v danom prípade obstarané, ale neboli zaradené do spisu, lebo sa týkali osôb, ktoré neboli obvinené – taktiež relevantné je, v akej miere sa týkajú

obvineného, avšak v tomto prípade nemal sťažovateľ žiadnu možnosť zhodnotiť účelnosť záznamov ako dôkazu, pretože nemal žiadnu informáciu o ich obsahu. Vnútroštátny súd odmietol podať informácie o týchto záznamoch z dôvodu ich zásahu do súkromného života tretích osôb a uviedol, že budú zničené. Vnútroštátny súd mal porovnať či právo na ochranu súkromia prevažuje nad právom na spravodlivý proces. Vyšetrovacie orgány nemôže samy vyhodnocovať, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné, bez toho aby tu boli záruky pre práva obhajoby. Došlo tak k porušeniu práva na spravodlivý proces.

AGENT

1. rozsudok zo dňa 08.01.2013 č. 25282/07 – Baltinš vs. Lotyšsko

HLAVNÁ VETA = došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru v dôsledku toho, že vnútroštátne súdy nepodrobili policajnú operáciu a spôsob, akým došlo k získaniu dôkazu riadnemu prieskumu zákonnosti

SKUTKOVÝ STAV = v tomto prípade na základe neoficiálnej informácie agent kupoval od sťažovateľa amfetamín, pričom Úrad zahájil tajné vyšetrovanie a v jeho priebehu bolo za použitia rôznych vyšetrovacích metód, vrátane odposluchu povoleného najvyšším súdom, potvrdené sťažovateľovo zapojenie do nelegálneho predaja drog

ESLP KONŠTATOVAL:

- nie je úlohou ESLP hodnotiť, či boli dôkazné prostriedky získané nezákonnou cestou, ale posúdiť, či táto nezákonnosť vyústila do následného porušenia iného práva sťažovateľa chráneného Dohovorom

- ESLP už niekoľkokrát konštatoval, že policajné navádzanie k trestnému činu predstavuje zásah do práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru (*Teixeira de Castro proti Portugalsku č. 25829/94 zo dňa 09.06.1998*, *Bannikova proti Rusku č. 18757/06 zo dňa 04.11.2010*) a otázkou je, či by došlo k spáchaniu trestného činu i bez zásahu vyšetrojúcich orgánov a či orgány mali dostatočné dôvody na podozrenie sťažovateľa z predchádzajúceho zapojenia a v akom štádiu páchania trestnej činnosti bola tajná policajná operácia uskutočnená (*Vlachos vs. Grécko zo dňa 18.09.2008*), alebo či bolo jednanie policajného agenta pasívne (*Malininas vs. Litva zo dňa 01.07.2008*), a zároveň po procesnej stránke sa ESLP zaoberá otázkou, či bolo navádzanie posúdené vnútroštátnymi súdmi tak, aby bola primerane zaistená ochrana práv obžalovaného (*Edwards a Lewis vs. Spojené kráľovstvo zo dňa 22.07.2003*)

- lotyšské právo umožňuje povolenie utajených operácii iba za situácie, keď boli vyčerpané iné prostriedky identifikácie páchatel'ov, pričom sťažovateľ aj keď bol v minulosti uznávaný vinným z prechovávanie drog, nepodieľal sa na obchodovaní s nimi, a teda nič nenasvedčuje tomu, že by snahy policajného agenta o nadviazanie kontaktu so sťažovateľom boli podrobené súdnemu prieskumu. Navyiac z trestného spisu nie je možné jednoznačne určiť, či polícia zahájila operáciu v priebehu už prebiehajúceho zločinu a či jednanie agenta bolo skutočne čisto pasívne

- obdobné vyšetrovacie testy už zo svojej povahy obsahujú prvok navádzania a v skutočnosti je medzi legitímnou tajnou technikou a navádzaním veľmi tenká hranica, a preto bolo kľúčové, aby vnútroštátne súdy posúdili spôsob, akým k obdržaniu dôkazov

došlo a preskúmali tvrdenie sťažovateľa, že spáchal trestný čin z dôvodu policajného donútenia

- ak tvrdenie sťažovateľa, že trestný čin spáchal pretože bol k nemu donútený policajtmí, nie je celkom nepravdepodobné, je na štátnom zástupcovi, aby preukázal, že to tak nie je (*Ramanauskas vs. Litva zo dňa 05.02.2008*)

2. rozsudok zo dňa 26.03.2015 č. 7614/09 a 30863/10 – Volkov a Adamskiy vs. Rusko

Ad a) HLAVNÁ VETA = nedošlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru z dôvodu použitia skrytých policajných agentov pri odhaľovaní distribúcie falzifikátov softwaru

SKUTKOVÝ STAV = na základe inzerátov oboch sťažovateľov skrytý policajný agent kúpil od sťažovateľov falzifikát softwaru, pričom obaja tvrdili, že boli k trestnému činu vyprovokovaný

- sťažovateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku odsúdenia za trestné činy vyprovokované políciou

ESLP KONŠTATOVAL:

- správanie sťažovateľov bolo určujúcim faktorom vedúcim k ich odsúdeniu a vylučovalo provokáciu zo strany agentov

- pri takýchto prípadoch je potrebné skúmať, či by k trestnému činu došlo, ak by nebolo zásahov orgánov štátu a dôležitý je aj okamih, v ktorom do deja vstúpia orgány štátu, teda či sa len pridajú k už prebiehajúcej kriminálnej činnosti alebo ju sami vyvolajú (*Eurofinacom vs. Francúzsko zo dňa 07.09.2004*), pričom uvedený rozdiel ESLP demonštroval na prípade *Kuzmickaja vs. Litva č. 27968/03 zo dňa 10.06.2008* a vyslovil, že o provokáciu k trestnému činu sa nemôže jednať v prípade, keď polícia na základe anonymnej informácie, že sa v konkrétnej reštaurácii klame na objeme nalievaných alkoholických nápojov, uskutoční kontrolný nákup, pri ktorom skutočne dôjde k priestupku v danom smere, pretože tu chýba akékoľvek navádzanie k spáchaniu deliktu

- tak ako vo veci *Kuzmickaja vs. Litva* sťažovatelia uskutočňovali obchodnú činnosť, verejne inzerovali ponuku opráv počítačov a nenamietali, že by agenti žiadali inštaláciu nelegálneho softvéru alebo že by bol na nich vyvíjaný tlak, aby inštalovali nelegálny softvér a zo záznamov telefonických hovorov je zrejmé, že sťažovatelia z vlastnej iniciatívy inštalovali nelegálny softvér a informovali agentov, že bude inštalovaný nelegálny softvér za účelom zníženia finančných nákladov – išlo teda o dobrovoľné správanie a nie aktívne jednanie polície

Ad b) HLAVNÁ VETA = v prípade prvého sťažovateľa došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru z dôvodu absencie právneho zastúpenia v odvolacom konaní

SKUTKOVÝ STAV = prvý sťažovateľ namietal, že mu nebola v konaní pred odvolacím súdom poskytnutá bezplatná právna pomoc, pretože pred prvostupňovým súdom bol zastúpený v rámci bezplatnej právnej pomoci, ale po podaní odvolania odvolací súd informoval o konaní advokátku, ktorá ho zastupovala pred prvostupňovým súdom, avšak

s ňou nemal sťažovateľ zmluvu o zastupovaní pred odvolacím súdom a tak nebol sťažovateľ pred odvolacím súdom zastúpený advokátom

ESLP KONŠTATOVAL:

- zastúpenie advokátom bolo povinné a sťažovateľ sa ho nevzdal, bolo preto povinnosťou štátnych orgánov ustanoviť obhajcu bez ohľadu na závažnosť trestného obvinenia a bez toho, aby o to sťažovateľ požiadal

3. rozsudok zo dňa 16.07.2015 č. 43490/07 a 44304/07 –Vladut a Pop vs. Rumunsko

HLAVNÁ VETA = činnosť agenta, ktorá nebola čisto pasívna pri vyšetrowaní drogovej trestnej činnosti a využití získaných dôkazov v trestnom konaní porušili právo sťažovateľov na spravodlivý proces chránené čl. 6 ods. 1 Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ bol kontaktovaný agentom na obstaranie extázy, neskôr si agent objednal ďalšiu zásielku a varoval sťažovateľa, že ak ju neobdrží tak sa obráti na iného dodávateľa, pričom sťažovateľ zapojil do výpomoci svojho brata, čiže druhého sťažovateľa

- sťažovatelia namietali, že nebyť činnosti agentov, nedopustili by sa obstarávania a predaja drog

ESLP KONŠTATOVAL:

- boj proti organizovanému zločinu a korupcii si môže vyžiadať zodpovedajúce opatrenia a metódy vrátane agentov, avšak použitie týchto techník samo o sebe nemusí viesť k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Dostupnosť jasných a zodpovedajúcich záruk odlišuje prípustný policajný postup od provokácie (*Ramanauskas vs. Litva zo dňa 05.02.2008*)

- ak boli kľúčové dôkazy obstarané utajenou operáciou, príslušné orgány musia byť schopné preukázať, že mali dobré dôvody takú operáciu spustiť (*Bannikova vs. Rusko zo dňa 04.11.2010*) a že konkrétne a objektívne dôkazy dokladujú, že už skôr boli uskutočnené prvé kroky sťažovateľov smerujúce k spáchaniu skutku (*Veselov a ostatní proti Rusku zo dňa 30.10.2014*)

- utajené operácie musia byť uskutočnené výlučne pasívnym spôsobom bez nátlaku a ak sťažovateľ vznesie hájitelné tvrdenie o navádzaní, vnútroštátne súdy majú povinnosť sa nimi podrobne zaoberať v kontradiktórnom konaní, pričom dôkazné bremeno spočíva na orgánoch činných v trestnom konaní, aby vysvetlili dôvody operácie, rozsah ich zapojenia a povahu nátlaku, a taktiež konanie musí umožniť vylúčiť dôkazy získané neprípustnou utajenou operáciou

- v tomto prípade väčšina extázy bola predaná agentovi (orgánom sa nepodaril zistiť iný kupec, sťažovateľ ich rozdal alebo sám užil), agent sám stanovil cenu prvej transakcie a je ťažké určiť na akom základe bola operácia zahájená a rozhodnutie o povolení akcie neobsahuje informácie o tom, ako bol prvý sťažovateľ zapletený do obchodu s drogami, policajť obnovil svoju ponuku a naliehal na sťažovateľa, aby mu predal všetky drogy a vyhrážal sa, že ak nebudú drogy dodané rýchlo tak si ich obstará nikde inde, a navyiac skutočnosť, že sťažovateľ sám drogy užíva, nemôže policajný zásah ospravedlniť,

- ESLP vyčítal vnútroštátnemu súdu že napriek výslovnej žiadosti sťažovateľov agenta nevypočuli a neumožnili mu zoznámiť sa úplnými záznamami nahraných rozhovorov

4. rozsudok zo dňa 14.02.2017 č. 7600/09 – Patrascu vs. Rumunsko

HLAVNÁ VETA = došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keďže sa vnútroštátne súdy dostatočne nevysporiadali s jeho tvrdením, že bol k obchodovaniu s drogami navedený jednaním policajného agenta

SKUTKOVÝ STAV = na základe informácie neobsahujúcej totožnosť oznamovateľa ani povahu ním podanej informácie sa policajt (nie ešte ako agent) skontaktoval so sťažovateľom za účelom kúpy drog, a až keď sťažovateľ kontaktoval policajta, že dokáže zaobstarat' drogy, tak bolo zahájené vyšetrovanie a štátny zástupca vydal povolenie k použitiu agenta, na čo agent opakovane kontaktoval sťažovateľa za účelom kúpy drog, avšak ten ho informoval, že sám drogy nemá a musia ich priviesť kamaráti zo zahraničia

- sťažovateľ namietal, že bol k spáchaniu trestného činu vyprovokovaný

ESLP KONŠTATOVAL:

- prípustnosť dôkazov sa riadi pravidlami vnútroštátneho práva, a taktiež ich hodnotenie a úlohou ESLP je skúmať, či bolo posudzované konanie spravodlivé ako celok

- podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa metód vyšetrovania drogovej a korupčnej trestnej činnosti je síce obecné možné pripustiť použitie policajných agentov za predpokladu, že je doprevádzané jasnými obmedzeniami a zárukami, ale verejný záujem nemôže ospravedlniť použitie dôkazov získaných v dôsledku policajnej provokácie (*Teixeira de Castro vs. Portugalsko zo dňa 09.06.1998*)

- ESLP vo svojej judikatúre rozvinul test na posúdenie jednania ako navádzania v konkrétnom prípade, a skladá sa z dvoch krokov – substantívneho a procesného, pričom substantívny test spočíva v skúmaní, či by k spáchaniu trestného činu došlo aj bez pričinenia orgánov verejnej moci a procesné hľadisko je spôsob akým sa vnútroštátne orgány vysporiadali s námietkou sťažovateľa, a vtedy ak tvrdenia obvineného nie sú zjavne nepravdepodobné tak je na orgánoch činných v trestnom konaní, aby dokázali, že k provokácii nedošlo, pričom ak súdy zistia, že došlo k provokácii, musia vylúčiť z prejednávania všetky dôkazy získané prostredníctvom provokácie (*Bannikova vs. Rusko zo dňa 04.11.2010*). Súdne orgány sa musia zaoberať dôvodmi, ktoré viedli k zahájeniu utajovanej operácie, mierou zapojenia polície, povahou provokácie a nátlakom, ktorému bol sťažovateľ vystavený pri zachovaní požiadavky kontradiktórnosti, čiže musia byť vypočutí agenti a iní svedkovia a sťažovateľ má právo im klásť otázky.

- policajnou provokácia je situácia, keď agent ako člen bezpečnostných zložiek alebo osoba jedajúca na základe ich pokynov, sa neobmedzí na čisto pasívne vyšetrovanie trestnej činnosti, ale za účelom obstarania dôkazov potrebných k zahájeniu trestného stíhania vyvinie taký vplyv, že dotýčnú osobu podnieti k spáchaniu trestného činu, ku ktorému by inak nebolo došlo (*Ramanauskas vs. Litva zo dňa 05.02.2008*)

- pri skúmaní, či agent vybočil zo svojej čisto pasívnej role, sú podstatné dôvody, ktoré viedli k zahájeniu tajnej operácie, ako i následné správanie štátnych orgánov, ktoré ich uskutočňovali. Zvlášť významné je, či existovalo objektívne podozrenie, že sťažovateľ bol zapojený do trestnej činnosti alebo s ohľadom na okolnosti mohol javiť predisponovanie k jeho spáchaniu (*Bannikova vs. Rusko zo dňa 04.11.2010*), a taktiež akákoľvek predbežná informácia o existujúcom zámere spáchať trestný čin musí byť overiteľná (*Vanyan vs. Rusko zo dňa 15.12.2005*). Pre určenie, či existovalo objektívne podozrenie, je veľmi zásadný okamih, v ktorom do deja vstupujú orgány štátu, teda či sa iba pridajú k už

páchanej trestnej činnosti, alebo či ich samy svojim jednaním vyvolali. Rolu hrá aj to, či boli utajované techniky použité v nadväznosti na informácie poskytnuté od súkromnej osoby, alebo agenta alebo informátora policajného orgánu, pričom ak je zdrojom agent tak to budí zvýšené riziko, že orgány štátu prekročili svoju čisto pasívnu rolu a jednali v postavení agenta provokatéra

- v danom prípade nemožno s istotou určiť na základe akých informácií bola operácia zahájená a po procesnej stránke vnútroštátne súdy bližšie neskúmali tvrdenie v policajnom spise, podľa ktorého polícia disponovala oznámením o trestnej činnosti, pričom objasnenie tejto skutočnosti je kľúčové pre využitie inštitútu agenta, t. j. súdy nepodrobili tvrdenie sťažovateľa, že bol vystavený provokácii dostatočne podrobnému skúmaniu, a teda nemožno toto konanie považovať za spravodlivé

ODLIŠNÉ STANOVISKO JEDNÉHO ČLENA SENÁTU:

- sudca nesúhlasil s tým, že by skutkové pochybnosti mali svedčiť výlučne v prospech sťažovateľa a naopak byť na príťaž žalovanej vlády, pretože sťažovateľ sa spočiatku v prítomnosti advokáta priznal k trestnej činnosti a svoju výpoveď zmenil až neskôr, a preto nie je rozumné pochybovať o tom, že sťažovateľ bol do trestnej činnosti zapojený a z tohto dôvodu mal byť uprednostnený verejný záujem na usvedčení tejto spoločensky vysoko nebezpečnej formy trestnej činnosti pred procesnými právami sťažovateľa

5. rozsudok zo dňa 23.05.2017 č. 67496/10 – Van Wesenbeeck vs. Belgicko

HLAVNÁ VETA = nedošlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ bol odsúdený za trestný čin obchodovania s drogami, účasti na medzinárodnom zločinnom spolčení a prania špinavých peňazí okrem iného na základe dôkazov získaných vďaka činnosti skrytých agentov, ktorých obhajoba nemala možnosť v žiadnej fáze trestného konania vypočuť ani ako anonymných svedkov

- vnútroštátny súd žiadosť sťažovateľky o konfrontáciu odmietol s odôvodnením, že s ohľadom na radu okolností nie je pre zistenie objektívnej pravdy ani pre výkon práva na obhajobu a zaistenie spravodlivého procesu nevyhnutné, aby boli agenti vypočutí, a ďalej súd uviedol, že ich anonymita má význam pre možné zapojenie do ďalších prípadov, a taktiež nebolo zrejmé aké otázky chce obhajoby položiť agentom, a ak ide iba o jednu konkrétne formulovanú otázku, tak odpoveď na ňu poskytujú iné dôkazy v spise

ESLP KONŠTATOVAL:

Ad a) k dôvodom pre ktoré nebolo sťažovateľovi dovolené vypočuť skrytých agentov

- ESLP konštatuje, že výsluch agenta nie je nevyhnutný pre zistenie objektívnej pravdy, pretože je v zásade na vnútroštátnom sudcovi, aby zhodnotil nevyhnutnosť a účelnosť predvolania svedka

- vypočutie agentov hrá určitú rolu pri odsúdení sťažovateľa, a preto je potrebné skúmať, či odmietnutie výsluchu agentov bolo zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru

- ak sú svedkovia príslušníci policajných síl štátu sú ich záujmy na zachovaní anonymity pochopiteľné, avšak majú aj obecnú povinnosť poslušnosti vo vzťahu k výkonnej moci štátu a tiež obyčajne majú väzby na štátne zastupiteľstvo, preto je možné využívať ich ako anonymných svedkov iba za výnimočných okolností

- ak budú práva obhajoby rešpektované, môže byť legitímne zachovanie anonymity agenta z dôvodu jeho ochrany a jeho rodiny, ale aj možnosti použitia ho v budúcich operáciách

- v tomto prípade je možné pripustiť existenciu závažných dôvodov založených na objektívnych a konkrétnych okolnostiach, na ktorých spočívalo odmietnutie vypočut' skrytých agentov

Ad b) význam svedectva skrytých agentov pre odsúdenie sťažovateľa

- pre zistenie objektívnej pravdy a preukázanie viny sťažovateľa sa vnútroštátne súdy spoliehali na iné dôkazy, ktoré podporovali informácie zhromaždené v priebehu utajených operácií a sledovania

- hoci výpovede skrytých agentov nepredstavovali jediný alebo rozhodujúci základ pre odsúdenie sťažovateľa, je ESLP presvedčený, že mali určitú váhu a ich pripustenie mohlo obhajobe spôsobiť obtiaže

Ad c) procesné záruky za účelom vyváženia obtiaží spôsobených obhajobe

- ESLP sa zaoberal existenciou dostatočných kompenzačných mechanizmov schopných vyvážiť obtiaže spôsobené obhajobe v dôsledku pripustenia dôkazov od skrytých agentov

- obžalovacia komora mohla skontrolovať totožnosť a vierohodnosť agentov tým, že na základe utajeného spisu a otvoreného súdneho spisu preverila zákonnosť ich aktivít, a preto predbežná kontrola uskutočnená obžalovacou komorou, teda nezávislým a nestranným súdom, kde mohol sťažovateľ uviesť všetky námietky, predstavuje významnú procesnú záruku spravodlivého konania

- sťažovateľ pred vnútroštátnym súdom predniesol námietky porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru a žiadal aby boli agenti vypočutí k jednej konkrétnej otázke, pričom týmto súd prvého stupňa riadne zaoberal a mal za to, že odpoveď na túto otázku sa už nachádza v spise a mohla byť sťažovateľom spochybnená, a navyše pred ESLP ani pred vnútroštátnym súdom sťažovateľ nerozvinul v akom ohľade by výsluch agentov nemohol byť nahradený kontrolou uskutočnenou obžalovacou komorou a v akom ohľade odmietnutie výsluchu predstavuje zásah do spravodlivého konania

- sťažovateľ mohol spochybníť dôkazy nazhromaždené vďaka činnosti skrytých agentov (napr. správy agentov mohli byť porovnávané, obvinení mohli nechať predvolať svedkov, možnosť konfrontácie správ o zisteniach agentov s objektívnymi dôkazmi, vecami objavenými pri prehliadkach, rozhovore medzi agentom a sťažovateľom) a existovali tak dostatočné procesné záruky, ktoré vyvážili obtiaže spôsobené obhajobe v dôsledku pripustenia týchto dôkazov a zaistili spravodlivosť konania ako celku

TROJKROKOVÝ TEST ESLP:

- v tomto prípade ESLP skúmal rešpektovanie práva na spravodlivý proces v aspekte práva na výsluch svedkov za použitia trojkrokového testu, ktorý vytvoril vo veci *Al-Khawaja a Tahery vs. Spojené kráľovstvo* v roku 2011 a ktorý o 4 roky neskôr upresnil v rozsudku *Schatschaschvili vs. Nemecko* (Ad a) dôvody, pre ktoré nebolo sťažovateľovi dovolené vypočut' alebo nechať vypočut' skrytých agentov, Ad b) význam svedectva skrytých agentov pre odsúdenie sťažovateľa, Ad c) procesné záruky za účelom vyváženia obtiaží spôsobených obhajobe)

- aplikácia tohto testu nie vždy vedie k celkom jednoznačným záverom, a aj v tom prípade došlo k verdiktu o neporušení najtesnejšou väčšinou hlasov, keď traja sudcovia nesúhlasili

najmä s hodnotením dostatočnosti kompenzačných opatrení, keď zdôraznili okrem iného, že sťažovateľovi nebolo vôbec umožnené skrytých agentov vypočuť ani pri zachovaní ich identity (podobne ako v *Bátěk vs. Česká republika* zo dňa 12.01.2017)

- sťažovateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu, že mu nebol umožnený prístup do utajovanej časti spisu, v ktorom boli obsiahnuté dokumenty týkajúce sa nasadenia skrytých agentov (prístup sem má okrem prokurátora iba obžalovacia komora), ale ESLP nevidel porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru a zohľadnil, že zákonnosť nasadenia skrytých agentov podlieha nezávislej kontrole zo strany obžalovacej komory, ktorá bola dostatočne precízna a sústredila sa na to, či z tohto spisu boli do samotného trestného spisu prenesené všetky dokumenty, tak aby boli kompletné, a toto opatrenie dostatočne kompenzuje obmedzenie práv obhajoby

- čo sa týka námietky provokácie túto sťažovateľ bližšie nerozvinul a dokumenty neobsahovali žiadne náznaky o možnej provokácii zo strany orgánov činných v trestnom konaní

6. rozsudok zo dňa 12.01.2017 č. 54146/09 – Bátěk vs. Česká republika

HLAVNÁ VETA = sťažnosť je prijateľná, nedošlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovatelia namietali, že pre ich odsúdenie malo rozhodujúci význam svedectvo neprítomných a anonymných svedkov, ktorých výpoveď nemohli sťažovatelia účinne napadnúť

- sťažovatelia boli colníci a do ich skupiny bola nasedená policajná agentka, pričom colníci preberali úplatky za skoršie colné vybavenie

- výpovede vodičov kamiónov boli na hlavnom pojednávaní prečítané, pretože vodiči boli vypočutí v prípravnom konaní za prítomnosti sudcu ako neodkladný a neopakovateľný úkon, keďže sa jednalo o cudzích štátnych príslušníkov a agentka bola vypočutá ako utajený svedok s ohľadom na jej ďalšie možné budúce aktivity

- sťažovatelia namietali, že vodiči kamiónov neboli vypočutí podľa príslušných medzinárodných dohôd, a taktiež právne dôvody a nevyhnutnosť utajenia agentky, keďže jej nehrozila žiadna obava o jej život a zdravie, pričom agentka bola vypočutá na základe zvukového zariadenia a nenachádzala sa v pojednávacej miestnosti, ale podľa sťažovateľov mala dlhé prestávky medzi položenými otázkami a odpoveďami, čo mohlo značiť, že číta z poznámok alebo sa s niekým radí

ESLP KONŠTATOVAL:

- ESLP konštatoval, že ustanovenie čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru zakotvuje zásadu, podľa ktorej predtým, ako môže byť obvinený odsúdený, musia byť za normálnych okolností všetky dôkazy proti nemu uskutočnené v jeho prítomnosti na verejnom jednaní, aby mohli byť kontradiktórne posúdené (*Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015), pričom z tejto zásady existujú výnimky, ktoré však nesmú porušovať práva obhajoby

- ustanovenie čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru v zásade vyžadujú, aby obžalovanému bola poskytnutá dostatočná a riadna možnosť spochybniť a vypočuť svedkov proti sebe, buď keď vypovedá alebo v neskoršej fáze konania (*Poletan a Azirovik vs. Bývalá juhoslavska republika Macedónia* zo dňa 12.05.2016)

- vo veci *Al-Khawaja a Tahery vs. Spojené kráľovstvo* zo dňa 15.12.2011 ESLP vysvetlil zásady, podľa ktorých je treba postupovať, ak sa svedok nedostaví k verejnému jednaniu, a tieto zásady boli ďalej upresnené vo veci *Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015, kde ESLP potvrdil, že absencia závažného dôvodu pre neprítomnosť svedka nemôže byť sama o sebe rozhodujúca pre záver o nespravodlivom konaní, ale zostáva veľmi dôležitým faktorom, ktorý je treba vziať do úvahy pri posudzovaní celkovej spravodlivosti, a ak je dôvodom neprítomnosti svedka to, že ho nie je možné kontaktovať, sú vnútroštátne súdy povinné využiť medzinárodnú právnu pomoc (*Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015)

TROJKROKOVÝ TEST:

Ad a) či bol daný závažný dôvod

- pre neprítomnosť svedka musí mať súd vážne vecné alebo právne dôvody a teda aj závažné dôvody na ospravedlnenie pripustenia jeho neoverenej výpovedi ako dôkazu (*Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015)

- v tomto prípade skutočnosť, že vodiči kamiónov majú trvalý pobyt mimo Českej republiky a často cestujú, nemôže byť považovaná za vážny dôvod a zo spisu nevyplýva, že by sa vnútroštátne orgány ich prítomnosť pokúsili zaistiť, aj keď k tomu prostriedky mali (*Bonev vs. Bulharsko* zo dňa 08.06.2006)

- čo sa týka výsluchu agentky ako utajenej svedkyne, je záujem verejnosti na trestnom stíhaní korupčných praktík nepochybny a existuje legitímny záujem policajných orgánov na tom, aby v prípadoch korupcie zostala z operačných dôvodov zachovaná anonymita agenta, čo možno považovať za vážny dôvod na výsluch agentky ako utajeného svedka

Ad b) či sa jednalo o výlučný alebo rozhodujúci dôkaz

- čo sa týka výpovedí vodičov kamiónov, títo nevedeli označiť konkrétne osoby a súd na nich nezaložil svoj záver o vine, a preto nemuseli predstavovať výlučný či rozhodujúci dôkaz, ale mali významnú váhu a ich pripustenie mohlo znamenať pre obhajobu nevýhodu

- ani výpoveď agentky nebola pre rozhodnutie súdu rozhodujúca, mala však značnú váhu, keďže súd svoje rozhodnutie oprel najmä o listinné dôkazy. Posúdenie otázky, či je určitý dôkaz rozhodujúci, závisí na sile podporných dôkazov (*Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015)

Ad c) či existovali dostatočne vyvažujúce faktory

- ESLP podotýka, že vo veci *Schatschaschwili vs. Nemecko* zo dňa 15.12.2015 považoval za významné tieto okolnosti: prístup vnútroštátneho súdu k neovereným výpovediam, dostupnosť a silu ďalších usvedčujúcich dôkazov a procesné opatrenia prijaté s cieľom kompenzovať nemožnosť priamo vypočuť svedkov na hlavnom pojednávaní

- výsluchy vodičov kamiónov boli v počiatočnej fáze pod dohľadom sudcu, a aj keď tento dohľad sám o sebe nenahrádza právo obžalovaného vypočuť tých, ktorí ho obviňujú, je ESLP toho názoru, že zaisťuje zákonnosť úkonov a je procesnou zárukou spravodlivého konania

- pri výsluchu agentky mali obžalovaní a ich právni zástupcovia možnosť klásť otázky a vyjadriť sa k výpovedi, avšak nemohli si urobiť vlastný úsudok o jej správaní, keďže bola v inej miestnosti

ZÁVER TESTU = pre výsluchu svedkyne mali české súdy pri utajení jej totožnosti vážny dôvod a vzhľadom k dôkladnému posúdeniu všetkých dôkazov vnútroštátnym súdom, ktoré nevykazujú žiadne známky svojvôle a s ohľadom na verejný záujem na trestnom stíhaní trestných činov korupcie má EŠLP za to, že výsluchy vodičov ani agentky nebolo výlučnými či rozhodujúcimi dôkazmi a existovali iné podstatné a rozhodujúce usvedčujúce listinné dôkazy a procesné záruky uplatnené v súlade so zákonom mohli vyvážiť určité sťaženie podmienok, a preto nie je toto konanie nespravodlivé

ODLIŠNÉ STANOVISKO = spočíva v dvoch aspektoch:

1. v prípadoch týkajúcich sa neprítomnosti svedka z dôvodu jeho nedosiahnuteľnosti je vnútroštátny súd povinný vynaložiť úplne primerané úsilie k zaisteniu svedkovej neprítomnosti (*Gabrielyan vs. Arménsko* zo dňa 10.04.2012, *Tseber vs. Česká republika* zo dňa 22.11.2012, *Kostecki vs. Poľsko* zo dňa 04.06.2013), pričom české súdy nemali ani v úmysle toto úsilie vynaložiť
2. svedkovia majú byť vypočutí na hlavnom pojednávaní a musí byť na to vynaložené primerané úsilie, toto je základný aspekt spravodlivého konania, pričom v tomto prípade obhajcovia nemali ani teoretickú možnosť vodičov vypočuť a neboli dané dostatočné vyvažujúce faktory kompenzujúce túto nevýhodu

7. rozsudok Veľkého senátu zo dňa 05.02.2008 č. 74420/01 – Ramanauskas vs. Litva

HLAVNÁ VETA = bol porušený čl. 6 ods. 1 Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ pracoval ako prokurátor. Prostredníctvom V.S. ho kontaktoval istý A. Z., ktorého do tej doby nepoznal. A. Z. ho požiadal, aby zaistil pre tretiu osobu zastavenie obvinenia za úplatok, čo sťažovateľ najskôr odmietol, ale po opakovaných ponukách od A.Z. nakoniec súhlasil. V. S. a A. Z. kontaktovali sťažovateľa a dohodli s ním úplatok z ich vlastnej iniciatívy. A.Z. bol policajtom protikorupčnej jednotky a upodozrieval sťažovateľa, že v minulosti prijímal úplatky, pričom o tom, že sťažovateľ prijal úplatok informoval nadriadených v bližšie neurčený dátum, a až následne bol ustanovený za agenta. Sťažovateľ namietal, že pod vystavený neprimeranému nátlaku zo strany A.Z. a niekoľkokrát žiadal súdy, aby zvažili vplyv A.Z. a V.S. na jeho tendenciu spáchať trestný čin. Sťažovateľ namietal aj tú skutočnosť, že orgány nemali žiadny rozumný dôvod zahájiť tajnú operáciu. Závery súdu boli prevažne založené na dôkazoch predložených A. Z. a tajných nahrávkach rozhovorov medzi A. Z. a sťažovateľom.

ESLP KONŠTATOVAL:

- EŠLP nevyklučuje, aby boli v prípravnom štádiu a tam, kde to povaha trestného činu vyžaduje, ako dôkaz zdroje typu anonymných informátorov, ale následné využitie týchto zdrojov súdom pre odsúdenie je prijateľné iba ak fungujú dostatočné záruky proti zneužitiu, jasný a predvídateľný postup schvaľovania, uskutočňovania a kontroly pátracích metód (*Khudobin vs. Rusko, Klass a ďalší vs. Nemecko*)
- použitie tajných agentov môže byť tolerované ak je podrobené jasným obmedzeniam a zárukám, ale inštitút verejného záujmu nemôže ospravedlniť použitie dôkazov získaných prostredníctvom policajnej provokácie, pretože by bol obvinený vystavený riziku, že bude od začiatku definitívne zbavený práva na spravodlivý proces (*Texeira de Castro vs. Portugalsko, Khudobin, Vanyan vs. Rusko*)
- prípad *Texeira de Castro vs. Portugalsko*: EŠLP skonštatoval, že policajti sa neobmedzili iba na vyšetrovanie trestnej činnosti v podstate pasívnym spôsobom, ale vykonávali taký vplyv, že podnietili spáchanie trestnej činnosti. Pri vytváraní tohto rozhodnutia EŠLP

položil dôraz na to, že činnosť policajtov sa neuskutočnila ako súčasť zásahu proti obchodu s drogami nariadeného a kontrolovaného sudcom a že vnútroštátne orgány nemali pádny dôvod podozrievať sťažovateľa. Aj keď sťažovateľ mal v úmysle spáchať trestný čin, neexistoval objektívny dôkaz naznačujúci, že by inicioval trestnú činnosť pred zásahom policajtov

- v prípade *Vanyan* za použitia rovnakých kritérií ESLP uznal porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pretože tam išlo o testovací nákup drog, ktorý ESLP zhodnotil ako provokáciu

- v prípade *Eurofinacom* ESLP podľa týchto zásad rozhodol, že provokácia zo strany policajtov spočívajúca v ponukách služieb prostitútiiek nevyvolala spáchanie trestného činu, pretože polícia už predtým disponovala informáciami, že dátové komunikačné služby boli využívané prostitútkami ku kontaktovaniu klientov

- v prípade *Sequeira* ESLP konštatoval, že nedošlo k provokácii policajtmi, pretože orgány mali dôvod podozrievať sťažovateľa a agenti boli nasadení, až po tom ako sťažovateľ jedného z nich kontaktoval

- vnútroštátne orgány nemôžu byť zbavené svojej zodpovednosti za činy policajtov iba na základe toho, že policajti jednali ako súkromné osoby, aj keď v skutočnosti plnili úlohy polície. Počiatočná fáza operácie sa odohrala za neexistencie akéhokoľvek právneho rámca alebo súhlasu súdu. Navyše nedošlo k uspokojivému vysvetleniu osobného motívu A.Z. na kontaktovanie sťažovateľa z vlastnej iniciatívy a bez upovedomenia nadriadených. Z týchto dôvodov sú orgány zodpovedné podľa Dohovoru za správanie A.Z. a V.S. aj v dobe pred schválením operácie.

- čo sa týka posúdenia pasivity činnosti agentov, za prvé neexistuje dôkaz, že by sťažovateľ spáchal predtým nejaký trestný čin a za druhé ako vyplýva z nahrávok telefonických hovorov, všetky schôdzky sa odohrali z podnetu A.Z. Sťažovateľ sa preto zdá byť objektom očividného podnecovania k spáchaniu trestného činu, pretože neexistoval dôkaz o tom, že by sťažovateľ páchal trestnú činnosť. Orgány teda vybočili z pasívnej činnosti.

- vnútroštátne súdy mali riadne preskúmať námietku sťažovateľa, že bol k trestnému činu vyprovokovaný, a to mali zistiť dôvody zahájenia operácie, rozsah zapojenia polície a povahu nátlaku, avšak toto vnútroštátne súdy neučinili

AGENT + ODPOČÚVANIE

rozsudok zo dňa 08.04.2014 č. 36259/04 – Blaj vs. Rumunsko

Ad a) **HLAVNÁ VETA** = v súvislosti s odsúdením sťažovateľa za trestný čin úplatkárstva, pre ktorý bol použitý policajný agent a nariadený odposluchy a skryté audiovizuálne nahrávanie, nedošlo k porušeniu čl. 6 (právo na spravodlivý proces) Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ namietal, že nebol zastúpený advokátom už počas konania o pristihnutí pri čine a že sa stal obeťou policajnej provokácie

ESLP KONŠTATOVAL:

- čl. 6 Dohovoru je použiteľný už na konanie o pristihnutí pri čine, aj keď sťažovateľ ešte nebol obvinený, pretože trestné obvinenie v zmysle čl. 6 Dohovoru znamená nielen

formálne obvinenie, ale aj existenciu závažných dopadov na situáciu podozrivého (*Deweer vs. Belgicko zo dňa 27.02.1980*)

- ESLP konštatoval, že ak sú sebaobviňujúce výpovede učinené pri policajnom výsluchu bez možnosti byť právne zastúpený následne použité ako podklad pre odsúdenie, ide v zásade o nenapraviteľný zásah do práv obhajoby (*Salduz vs. Turecko zo dňa 27.11.2008*), pričom v tomto prípade štátny zástupca nijako nezisťoval okolnosti a dôvody, prečo bola sťažovateľovi obálka odovzdaná, ani či medzi ním a osobou, ktorá mu obálku odovzdala existovala nejaká predchádzajúca dohoda, avšak sťažovateľ netvrdil, že by na neho bol počas úvodného výsluchu vyvíjaný nátlak a následne ani nespochybnil svoju výpoveď, a teda sťažovateľovi nebola spôsobená žiadna ujma a ďalej už bol zastúpený advokátom, t. j. v tomto nedošlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru

- použitie dôkazov získaných operatívno-pátracími prostriedkami v trestnom konaní musí byť sprevádzané zodpovedajúcimi zárukami proti zneužitiu (*Teixeira de Castro proti Portugalsku č. 25829/94 zo dňa 09.06.1998*) a zapojenie policajných agentov do trestnej činnosti musí byť striktne pasívne (*Bannikova vs. Rusko zo dňa 04.11.2010*), pričom poskytnutie ochrany a nahrávacej techniky osobe, ktorá odovzdávala obálku určite ovplyvnilo priebeh udalosti, avšak s ohľadom na dôležitosť boja proti korupcii ESLP vyslovil, že vyšetrovatelia neprekročili prípustné medze a ich konanie nebolo rozhodujúce pre spáchanie trestného činu a tento nevyvolali, osoba odovzdávajúca obálku nebola agentom provokatérom a nič nenasvedčuje, že by nútila sťažovateľa predmetnú obálku prijať, a navyše sťažovateľ disponoval zodpovedajúcimi procesnými zárukami, mohol spochybníť obsah nahrávok a namietat, že bol obeťou policajnej provokácie

Ad b) Hlavná veta = v súvislosti s odsúdením sťažovateľa za trestný čin úplatkárstva, pre ktorý bol použitý policajný agent a nariadený odposluchy a skryté audiovizuálne nahrávanie, nedošlo k porušeniu čl. 8 (právo na rešpektovanie súkromného života) Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ namietal, že obstaraním nahrávok a nariadením odposluchu jeho telefónu došlo k porušeniu práva na rešpektovanie súkromného života

ESLP KONŠTATOVAL:

- nariadenie a obstaranie odposluchov musí mať zákonný základ, pričom príslušný zákon musí obsahovať dostatočné záruky proti svojvôli (*Malone proti Spojenému kráľovstvu č. 8691/79 zo dňa 02.08.1984*), zákon musí byť formulovaný tak, aby jednotlivcovi umožnil poznať, za akých okolností môžu príslušné orgány nariadiť jeho odposluch a musí vymedziť jeho rozsah a spôsob jeho výkonu

- ESLP zohľadnil aj skutočnosť, že rozhodnutie o nariadení odposluchov bolo riadne odôvodnené, schválené súdom v zákonnej lehote a nariadené na 24 hodín, pričom sťažovateľ mal behom trestného konania k nahrávkam prístup a mohol vzniesť námietky, na ktoré súdy riadne reagovali

Ad c) Hlavná veta = v súvislosti s odsúdením sťažovateľa za trestný čin úplatkárstva, pre ktorý bol použitý policajný agent a nariadený odposluchy a skryté audiovizuálne nahrávanie, nedošlo k porušeniu čl. 13 (právo na účinné opravné prostriedky) Dohovoru

SKUTKOVÝ STAV = sťažovateľ namietal, že nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy, ktorým by sa mohol brániť proti zásahom do svojho práva na rešpektovanie súkromného života

ESLP KONŠTATOVAL:

- sťažovateľ mohol počas trestného konania požiadať súd o prieskum zákonnosti odposluchov, čo aj učinil a súdy na jeho námietku riadne reagovali, a navyše vnútroštátne právo umožňuje súdom nariadiť vyradenie nelegálnych nahrávok z trestného spisu